

LATVIJAS REPUBLIKAS CENTRĀLĀ VĒLĒŠANU KOMISIJA

Smilšu iela 4, Rīga, LV-1050 · <http://www.cvk.lv> · Tālrunis: 25494995 · E-pasts: cvk@cvk.lv

Rīgā

Instrukcija Nr. 1

2026. gada 15. janvārī

(prot. Nr. 1 5.§)

Vēlēšanu iecirkņa komisijas darbības instrukcija Saeimas vēlēšanās

Izdota saskaņā ar Pašvaldības vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likuma 2. panta trešo daļu un 13. panta pirmo daļu un Saeimas vēlēšanu likuma 16. panta trešo daļu un 28. panta pirmo daļu

I. Vispārīgais jautājums

1. Instrukcija nosaka vēlēšanu iecirkņa komisijas darbību Latvijā Saeimas vēlēšanās.

II. Sagatavošanās vēlēšanām

2. Pašvaldības vēlēšanu komisija nodrošina paziņojuma par vēlēšanu iecirkņu atrašanās vietu un darba laiku izlikšanu ne vēlāk kā 10 dienas pirms vēlēšanām šādās vietās:

- 2.1. attiecīgās pašvaldības domes informācijas sniegšanas vietā;
- 2.2. pie ēkas, kurā atrodas pašvaldības vēlēšanu komisija, ja tās atrašanās vieta nav pašvaldības domes ēka;
- 2.3. pie ēkām, kurās atrodas attiecīgās pašvaldības vēlēšanu iecirkņi.

3. Paziņojumā par vēlēšanu iecirkņu atrašanās vietu un darba laiku atsevišķi norāda informāciju par vēlēšanu iecirkņiem, kur balsošana notiek divās vai vairākās vēlēšanu telpās dažādās adresēs, un izbraukuma balsošanu. Ja iespējams, šo informāciju papildus izplata attiecīgās pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē, informatīvajā izdevumā, sociālo mediju kontos un citos veidos, kas nodrošina informācijas pieejamību vēlētājiem.

4. Personām, kas strādās vēlēšanu iecirknī, ir šādi pienākumi:

- 4.1. piedalīties Centrālās vēlēšanu komisijas un pašvaldības vēlēšanu komisijas organizētajās mācībās, kā arī iepazīties ar šādiem normatīvajiem aktiem:

- 4.1.1. Saeimas vēlēšanu likumu;
- 4.1.2. Pašvaldības vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likumu;
- 4.1.3. Centrālās vēlēšanu komisijas instrukcijām, kas piemērojamas Saeimas vēlēšanu organizēšanā;

- 4.2. piedalīties vēlēšanu ģenerālmēģinājumā – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļiem.

III. Atbildība

5. Pašvaldības vēlēšanu komisijas atbildība:

5.1. vēlēšanu iecirkņa komisiju izveidošana;

5.2. vēlēšanu iecirkņu nodrošināšana ar materiāltehnisko aprīkojumu, kas noteikts Centrālās vēlēšanu komisijas vadlīnijās par vēlēšanu iecirkņa iekārtošanu un Valsts digitālās attīstības aģentūras apstiprinātajās vēlēšanu iecirkņa tehniskā nodrošinājuma prasībās;

5.3. saziņas nodrošināšana starp vēlēšanu iecirkņa komisiju un Centrālo vēlēšanu komisiju, ieskaitot informācijas sniegšanu Centrālajai vēlēšanu komisijai par normatīvo aktu pārkāpumiem un citiem starpgadījumiem ar iespējamu ietekmi uz sabiedrības uzticēšanos vēlēšanu rezultātiem;

5.4. transporta nodrošināšana vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļiem, kas organizē balsošanu vēlēšanu atrašanās vietā, izbraukuma balsošanu un balsošanu vēlēšanu iecirknī, kur balsošanas notiek divās vai vairākās vēlēšanu telpās dažādās adresēs;

5.5. balsotāju sarakstu iesniegšana Centrālajai vēlēšanu komisijai;

5.6. vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļu un citu balsošanas procesa un balsu skaitīšanas nodrošināšanā pieaicināto speciālistu no vēlēšanu vidus (turpmāk – izpildītājs) nepieciešamo mācību nodrošināšana darba aizsardzības jautājumos un ugunsdrošības instruktāžas nodrošināšana par jautājumiem, kas tieši attiecas uz konkrētā amata pienākumu veicēju.

6. Vēlēšanu iecirkņa komisijas atbildība:

6.1. vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs atbild par šādiem jautājumiem:

6.1.1. vēlēšanu iecirkņa darbs kopumā;

6.1.2. vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļu un izpildītāju nepieciešamais zināšanu un prasmju līmenis un darba sniegums, tostarp iepazīšanās ar normatīvajiem aktiem un piedalīšanās mācībās vēlēšanu sagatavošanas posmā, kvalitatīva pienākumu izpilde;

6.1.3. fizisko personu datu apstrādes prasību ievērošana vēlēšanu iecirknī;

6.1.4. drošības prasību ievērošana vēlēšanu iecirknī;

6.1.5. balsošanas procesa norise atbilstoši normatīvajiem aktiem;

6.1.6. pareizs balsu saskaitīšanas rezultāts;

6.1.7. vēlēšanu dokumentu un materiālo vērtību uzraudzība un saglabāšana;

6.1.8. droša vēlēšanu materiālu uzglabāšana vēlēšanu iecirknī;

6.1.9. ziņošana pašvaldības vēlēšanu komisijai par tehniskiem traucējumiem, starpgadījumiem un sūdzībām;

6.1.10. kārtības uzraudzīšana, nodrošinot, lai vēlēšanu telpās un tuvāk par 50 metriem no ieejas ēkā, kurā atrodas vēlēšanu iecirknis, nenotiktu vēlēšanu brīvības ierobežošana, tai skaitā kavēšana īstenot vēlēšanu tiesības, kārtības traucēšana un aģitācija;

6.1.11. nekavējoša ziņošana kompetentai institūcijai (Valsts drošības dienests, Valsts policija, pašvaldības policija), konstatējot pazīmes, kas var liecināt par šīs instrukcijas 6.1.10. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem. Par ziņošanu vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs informē attiecīgo pašvaldības vēlēšanu komisiju, kas par to informē Centrālo vēlēšanu komisiju;

6.2. vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretārs atbild par šādiem jautājumiem:

6.2.1. vēlēšanu iecirkņa komisijas dokumentu pārvaldība, ieskaitot vēlēšanu gaitas žurnāla rakstīšanu, veicot atzīmes par visām darbībām, kas ietekmē vēlēšanu gaitu;

6.2.2. vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja aizvietošana;

6.3. vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis atbild par amata pienākumu pildīšanu, ko tam uzdevis vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs.

7. Izpildītājs atbilst Pašvaldības vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likuma 6. un 22. pantā noteiktajām prasībām un pilda uzdevumus, pamatojoties uz uzņēmuma līgumu, kas noslēgts starp viņu un attiecīgās pašvaldības vēlēšanu komisijas priekšsēdētāju. Uzņēmuma līgumā ir noteiktas viņa tiesības un pienākumi, kā arī atlīdzība. Izpildītājam var uzdot veikt jebkuru vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļa amata pienākumu, kas saistīts ar balsošanas procesa un balsu skaitīšanas nodrošināšanu, izņemot piedalīšanos lēmumu

pieņemšanā un komisijas priekšsēdētāja vai sekretāra aizvietošanu. Izpildītājs atbild par precīzu un savlaicīgu vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja uzdoto uzdevumu izpildi.

8. Vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļiem un izpildītājiem aizliegts vēlēšanu telpās un tuvāk par 50 metriem no ieejas ēkā, kurā atrodas vēlēšanu iecirknis, āģitēt par vai pret kādu deputāta kandidātu vai kandidātu sarakstu.

IV. Vēlēšanu materiālu saņemšana un uzglabāšana

9. Pašvaldības vēlēšanu komisija:

9.1. saņem vēlēšanu materiālus (vēlēšanu zīmes, vēlēšanu aploksnes, reģistrācijas aploksnes, balsotāju sarakstus, vēlēšanu kastes, vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļa apliecības, plakātus, informatīvos materiālus, caurlaides u.c.) Centrālās vēlēšanu komisijas organizētā kārtībā;

9.2. nodod nepieciešamos vēlēšanu materiālus katram vēlēšanu iecirknim, atstājot rezervē daļu vēlēšanu aplokšņu un citu vēlēšanu materiālu neparedzētiem gadījumiem;

9.3. nodrošina vēlēšanu materiālu uzglabāšanu drošā un slēdzamā telpā līdz to nodošanai vēlēšanu iecirknim un pēc balsošanas beigām no vēlēšanu iecirkņiem saņemto vēlēšanu materiālu uzglabāšanu drošā un slēdzamā telpā līdz Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja rīkojumā par vēlēšanu materiālu iznīcināšanu noteiktajam datumam.

10. Vēlēšanu iecirkņa komisija:

10.1. saņem materiālus no pašvaldības vēlēšanu komisijas;

10.2. trīs darbdienu laikā pēc saņemšanas, bet ne vēlāk kā dienu pirms pirmās dienas, kad vēlēšanu iecirkņos var nodot balsi glabāšanā, apzīmogo vēlēšanu aploksnes ar vēlēšanu iecirkņa komisijas zīmogu un veic šādas darbības:

10.2.1. pārbauda, vai visas vēlēšanu aploksnes ir apzīmogotas;

10.2.2. pārskaita visas vēlēšanu aploksnes;

10.2.3. vēlēšanu aplokšņu pārbaude un pārskaitīšana veicama vismaz divas reizes, un katru reizi to veic cits vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis;

10.3. vēlēšanu gaitas žurnālā ieraksta apzīmogoto vēlēšanu aplokšņu skaitu, vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļu vārdus un uzvārdus, kuri tās apzīmogojuši, pārbaudījuši un skaitījuši. Ja vēlēšanu iecirkņa komisija vēlāk saņem papildu vēlēšanu aploksnes, vēlēšanu gaitas žurnālu papildina ar attiecīgo informāciju;

10.4. izvieto informatīvos materiālus vēlēšanu iecirknī un pārējos vēlēšanu materiālus glabā drošā, slēdzamā telpā;

10.5. vēlēšanu materiālus iznes ārpus ēkas, kurā atrodas vēlēšanu iecirknis, tikai Saeimas vēlēšanu likumā un Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajos gadījumos;

10.6. pēc vēlēšanām nodod atpakaļ pašvaldības vēlēšanu komisijai vēlēšanu materiālus un šādus dokumentus:

10.6.1. par kandidātu sarakstiem nodotās vēlēšanu zīmes;

10.6.2. nederīgās vēlēšanu zīmes kopā ar aploksnēm;

10.6.3. dzēstās vēlēšanu aploksnes;

10.6.4. nederīgās (neatvērtās) reģistrācijas aploksnes;

10.6.5. balsotāju sarakstus;

10.6.6. vēlēšanu iesniegumus par balsošanas organizēšanu vēlēšanu atrašanās vietā;

10.6.7. saņemtās sūdzības;

10.6.8. izmantotās reģistrācijas aploksnes;

10.6.9. neizmantotās reģistrācijas aploksnes.

V. Vēlēšanu iecirkņa darbs pirms vēlēšanu dienas

11. Visos vēlēšanu iecirkņos var nodot balsi glabāšanā, sākot ar piekto dienu pirms vēlēšanu dienas, šādos darba laikos:

- 11.1. pirmdien no pulksten 17.00 līdz 20.00;
- 11.2. otrdien no pulksten 8.00 līdz 11.00;
- 11.3. trešdien no pulksten 17.00 līdz 20.00;
- 11.4. ceturtdien no pulksten 8.00 līdz 11.00;
- 11.5. piektdien no pulksten 12.00 līdz 15.00.

12. Šīs instrukcijas 11. punktā minētajās dienās un darba laikos vēlēšanu iecirkņa komisija strādā ne mazāk kā triju komisijas locekļu sastāvā, no kuriem vismaz viens ir vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs.

13. Pirms vēlēšanu iecirkņa atvēršanas vēlēšanu iecirkņa komisija:

13.1. pārliecinās, ka redzamā vietā vēlēšanu iecirknī izlikts paziņojums par vēlēšanu iecirkņu darba laiku un atrašanās vietu;

13.2. ja nepieciešams, izvieto papildus norādes līdz ēkas ieejai, kurā atrodas vēlēšanu iecirknis, un no ieejas līdz vēlēšanu iecirknim;

13.3. pārbauda, vai vēlēšanu iecirknī ir atbilstošas kvalitātes interneta pieslēgums, pieejams Elektroniskais tiešsaistes vēlēšanu reģistrs (turpmāk – ETVR), viedierīces ir uzlādētas un dators ir ieslēgts;

13.4. pārbauda, vai balsošanas nodaļījumu vai aizslietņu izvietojums nodrošina aizklātumu;

13.5. pārliecinās, ka vēlēšanu iecirknī vēlētajiem ir pieejami visi kandidātu saraksti, priekšvēlēšanu programmas, Saeimas vēlēšanu likumā norādītās ziņas par deputātu kandidātiem, kā arī minētā informācija ir pieejama audio formātā;

13.6. pārliecinās, ka vēlēšanu iecirknī visi vēlēšanu materiāli ir nepieciešamajā daudzumā;

13.7. sagatavo vēlēšanu zīmju komplektus numerācijas secībā, virspusē liekot zīmi ar pirmo numuru;

13.8. vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs izsniedz vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļiem numurētas balsotāju sarakstu veidlapas un noteiktu skaitu vēlēšanu un reģistrācijas aplokšņu. Vēlēšanu aplokšnes pārskaita vismaz divas reizes. Katram vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklim izsniegto balsotāju saraksta veidlapu numurus un vēlēšanu aplokšņu skaitu ieraksta vēlēšanu gaitas žurnālā;

13.9. vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs pārbauda, vai vēlēšanu iecirknī un tuvāk par 50 metriem no ieejas ēkā, kurā atrodas vēlēšanu iecirknis, nav izvietoti aģitācijas materiāli un nenotiek aģitācija;

13.10. pārliecinās, ka pie izejas no vēlēšanu telpas vēlētajiem ir brīvi pieejamas visu kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes.

14. Pirmajā dienā, atverot vēlēšanu iecirkni, vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs citu vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļu klātbūtnē aizzīmogo vēlēšanu kasti šādā kārtībā:

14.1. pārliecinās, vai vēlēšanu kaste ir tukša un bez redzamiem bojājumiem;

14.2. pēc tam vēlēšanu kastes atveramo daļu nostiprina ar numurētām drošības plombām, kuru numurus ieraksta vēlēšanu gaitas žurnālā;

14.3. ļauj klātesošajiem pilnvarotajiem novērotājiem (turpmāk – novērotājs) pārbaudīt un pierakstīt vai nofotografēt vēlēšanu kastes plombu numurus.

15. Katras dienas beigās vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs citu vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļu klātbūtnē veic šādas darbības:

- 15.1. vēlēšanu kastes spraugu aizzīmogo ar numurētu drošības plombu;
- 15.2. vēlēšanu kastes spraugas drošības plombas numuru, pāri palikušo aplokšņu, kā arī sabojāto aplokšņu skaitu ieraksta vēlēšanu gaitas žurnālā;
- 15.3. ļauj klātesošajiem novērotājiem pārbaudīt un pierakstīt vai nofotografēt vēlēšanu kastes aizzīmogojuma plombas numuru.

16. Katrā nākamajā dienā, atverot vēlēšanu iecirkni, pirms vēlēšanu kastes spraugas atvēršanas vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs citu vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļu klātbūtnē veic šādas darbības:

- 16.1. salīdzina drošības plombu numurus ar ierakstu vēlēšanu gaitas žurnālā;
- 16.2. pārliecinās, vai komisijas darba starplaikā vēlēšanu kastes un spraugas aizzīmogojums nav bojāts;
- 16.3. ieraksta konstatēto faktu vēlēšanu gaitas žurnālā.

17. Katras dienas beigās vēlēšanu iecirkņa komisija pēc ierakstiem balsotāju sarakstos un ETVR nosaka līdz attiecīgās dienas beigām vēlēšanu kopskaitu, kas nodevuši balsi glabāšanā, un ieraksta to vēlēšanas gaitas žurnālā.

18. Katrā nākamajā dienā vēlēšanu reģistrē jaunā balsotāju saraksta veidlapā.

VI. Vēlēšanu iecirkņa darbs vēlēšanu dienā

19. Vēlēšanu iecirkņa darba laiks vēlēšanu dienā ir no pulksten 8.00 līdz 20.00.

20. Pirms vēlēšanu iecirkņa atvēršanas komisija veic šīs instrukcijas 13. punktā minētās darbības, izņemot reģistrācijas aplokšņu izsniegšanu.

21. Pulksten 8.00 vēlēšanu iecirkņa komisija veic vēlēšanu kastes aizzīmogošanu šīs instrukcijas 14. punktā noteiktajā kārtībā.

22. Vēlēšanu dienā pulksten 12.00 un 16.00 vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretārs vēlēšanas gaitas žurnālā ieraksta līdz tam laikam (8.00—12.00 un 8.00—16.00) nobalsojušo vēlēšanu skaitu vēlēšanu iecirknī, atrašanās vietā un izbraukuma balsošanā.

23. Pēc pulksten 20.00 vēlēšanu iecirkņa telpās vairs netiek ielaisti vēlētaļi. Vēlēšanu dienā pēc pulksten 20.00 var nobalsot tikai tie vēlētaļi, kuri ieradušies vēlēšanu telpās līdz pulksten 20.00. Pēc tam iecirkņa komisija slēdz vēlēšanu telpas un sāk balsu skaitīšanu.

VII. Vēlēšanu novērotāji

24. Netraucējot vēlēšanu iecirkņa komisijas darbu, vēlēšanu norisi, ieskaitot balss nodošanu glabāšanā, vēlēšanu iecirknī vienlaikus var novērot ne vairāk kā 2 novērotāji no katras politiskās partijas vai to apvienības, kas attiecīgajā vēlēšanu apgabalā ir iesniegušas kandidātu sarakstu, kā arī papildus Centrālās vēlēšanu komisijas un attiecīgās pašvaldības vēlēšanu komisijas locekļi un šo komisiju pilnvarotas personas, plašsaziņas līdzekļu pārstāvji. Par vēlēšanu norisi līdz balss skaitīšanai novērotāji nevar būt Saeimas deputāta kandidāts.

25. Ierodoties vēlēšanu iecirknī, novērotājs uzrāda vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājam personu apliecinošu dokumentu un reģistrējas šādā kārtībā:

25.1. politiskās partijas vai to apvienības, Centrālās vēlēšanu komisijas un attiecīgās pašvaldības vēlēšanu komisijas pilnvarota persona papildus iesniedz pilnvaru papīra formātā vai uzrāda elektroniski parakstītu pilnvaru;

25.2. vēlēšanu komisijas loceklis, plašsaziņas līdzekļu pārstāvis papildus uzrāda amata tiesības un pienākumus apliecinošu dokumentu (piemēram, amata apliecība, darba apliecība, lēmums par iecelšanu amatā u.c.).

25.3. Centrālās vēlēšanu komisijas pilnvarots starptautiskais novērotājs (turpmāk – starptautiskais novērotājs) uzrāda Centrālās vēlēšanu komisijas izsniegtu novērotāja amata tiesības un pienākumus apliecinošu dokumentu (piemēram, novērotāja apliecība).

26. Novērotājam, izņemot starptautisko novērotāju, izsniedz novērotāja apliecību. Beidzot novērotāja pienākuma izpildi konkrētajā vēlēšanu iecirknī, novērotājs nodod novērotāja apliecību. Ja politiskās partijas vai to apvienības, Centrālās vēlēšanu komisijas vai attiecīgās pašvaldības vēlēšanu komisijas pilnvarotā persona iesniegusi pilnvaru papīra formātā, tad vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs atdod iesniegto pilnvaru.

27. Novērotāju reģistrē vēlēšanu gaitas žurnālā, norādot pilnvarotāja (partijas vai to apvienības, vēlēšanu komisijas) nosaukumu, novērotāja vārdu, uzvārdu un personas kodu (ja ir), ierašanās un aiziešanas laiku.

VIII. Vēlētāju balsstiesību pārbaude

28. Pie ieejas vēlēšanu telpā vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis pēc uzrādītā personu apliecinošā dokumenta pārlicinās, vai persona ir vēlētājs, un pārbauda, vai dokumentam nav beidzies derīguma termiņš. Pārbaudi veic pēc iespējas izmantojot ETVR funkcionalitāti.

29. Latvijas pilsoņa personu apliecinošs dokuments ir Latvijas pilsoņa pase vai Latvijas pilsoņa personas apliecība.

IX. Reģistrācija ETVR

30. Vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis pirms vēlēšanu materiālu izsniegšanas ar viedierīci nolasa personu apliecinošā dokumenta mašīnlasāmo zonu vai ieraksta ETVR vēlētāja personas kodu un pārlicinās, vai personai ir tiesības balsot.

31. Ja ETVR ir norādīts, ka personai ir tiesības balsot, vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis ETVR izdara atzīmi par vēlētāja dalību vēlēšanās un balsotāju saraksta veidlapā ieraksta vēlētāja vārdu, uzvārdu un personas kodu. Vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis pēc iespējas aizklāj citu vēlētāju datus balsotāju sarakstā. Vēlētājs parakstās balsotāju sarakstā par vēlēšanu aploksnes, visu vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmju saņemšanu.

32. Ja vēlēšanu dienā ETVR ir atzīme, ka vēlētājs ir nobalsojis, taču viņš to noliedz, vēlēšanu iecirkņa komisija nekavējoties nosūta ETVR šī vēlētāja dalības atcelšanas pieprasījumu tā vēlēšanu iecirkņa komisijai, kurā vēlētājs, pēc ETVR ziņām, balsojis (turpmāk — otra komisija). Tūlīt pēc pieprasījuma nosūtīšanas vēlēšanu iecirkņa komisija telefoniski informē otru komisiju par pieprasījumu. Otra komisija noskaidro, vai tās vēlēšanu iecirkņa balsotāju sarakstā ir vēlētāja paraksts. Ja paraksta nav, otra komisija apstiprina dalības atcelšanas pieprasījumu, un vēlētājs drīkst balsot. Ja paraksts ir, otra komisija noraida dalības atcelšanas pieprasījumu, un vēlēšanu iecirkņa komisija vēlētājam balsošanu atsaka.

33. Katru reizi, kad pabeigta balsotāju saraksta lapas aizpildīšana, vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs pārbauda, vai vēlētāju parakstu skaits balsotāju sarakstos sakrīt ar ETVR atzīmēto balsotāju skaitu un, ja nepieciešams, veic šādas papildu darbības:

33.1. ja ETVR atzīmēts vairāk balsotāju, vēlēšanu iecirkņa komisija atrod, kurš nav parakstījis balsotāju sarakstā, un lūdz pašvaldības vēlēšanu komisiju atcelt šī vēlētāja dalības atzīmi ETVR;

33.2. ja ETVR atzīmēts mazāk balsotāju, vēlēšanu iecirkņa komisija ETVR atrod, kuru vēlētāju dati vēlēšanu iecirknī skatīti, bet dalība vēlēšanās nav atzīmēta. Pēc tam vēlēšanu iecirkņa komisija pārbauda, vai balsotāju sarakstos ir šo vēlētāju paraksti, un atzīmē ETVR to vēlētāju dalību, kuri parakstījušies balsotāju sarakstos;

33.3. ja vēlēšanu iecirkņa komisija nespēj novērst nesakritību starp vēlētāju parakstu skaitu balsotāju sarakstos un ETVR atzīmēto balsotāju skaitu vai ir pamats domāt, ka nesakritības cēlonis var nebūt atsevišķa neuzmanības kļūda, vēlēšanu iecirkņa komisija par to ziņo pašvaldības vēlēšanu komisijai, kas par to informē Centrālo vēlēšanu komisiju.

X. Reģistrācijas aplokšņu izmantošana

34. Reģistrācijas aplokšnes izmanto šādos gadījumos:

34.1. pirms vēlēšanu dienas organizējot balss nodošanu glabāšanā;

34.2. ja tehnisku iemeslu dēļ īslaicīgi nav iespējams izmantot ETVR funkcionalitāti.

35. Šīs instrukcijas 34. punktā minētajos gadījumos vēlētājam papildus pārējiem vēlēšanu materiāliem (31. punkts) izsniedz reģistrācijas aplokšni, uz kuras vēlēšanu iecirkņa komisija norāda vēlētāja vārdu, uzvārdu un kārtas numuru balsotāju sarakstā balsošanai ar reģistrācijas aploksnēm (veidots no balsotāju saraksta lapas numura un vēlētāja kārtas numura šajā lapā, piemēram, 9/24).

36. Ja nav iespējams pārliecināties, ka ziņas par personu ir iekļautas ETVR, vēlēšanu iecirkņa komisija veic šādas darbības:

36.1. par to nekavējoties ziņo attiecīgai pašvaldības vēlēšanu komisijai. Ja šīs darbības veic vēlēšanu dienā, papildus šīs instrukcijas 14. punktā noteiktajā kārtībā sagatavo atsevišķu vēlēšanu kasti balsošanai ar reģistrācijas aploksnēm;

36.2. reģistrē vēlētāju atsevišķā balsotāju sarakstā un balsotāju saraksta piezīmju daļā norāda iemeslu (piemēram, bez ETVR).

37. Pēc tam, kad vēlētājs šīs instrukcijas 44. un 45. punktā noteiktajā kārtībā savu izvēli ir izdarījis, viņš aizlīmēto vēlēšanu aplokšni ievieto reģistrācijas aploksnē, to aizlīmē un nodod vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklim, kas uzrauga vēlēšanu kasti, kurš reģistrācijas aplokšni apzīmogo ar vēlēšanu iecirkņa komisijas zīmogu un pirms vēlēšanu dienas iemet kopīgā kastē, savukārt vēlēšanu dienā iemet vēlēšanu kastē balsošanai ar reģistrācijas aploksnēm.

38. Kad atkal iespējams pārliecināties, ka personai ir tiesības balsot, vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja norīkoti vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi, netraucējot balsošanas norisi, pēc balsotāju sarakstiem balsošanai ar reģistrācijas aploksnēm pārbauda ziņas par nobalsojušajiem ETVR. ETVR izdara atzīmi par vēlētāja piedalīšanos vēlēšanās un balsotāju sarakstos balsošanai ar reģistrācijas aploksnēm atzīmē, vai personas balss līdzskaitāma: balsotāju saraksta labā apmalē pie vēlētāja paraksta ieraksta burtu "D", ja balss līdzskaitāma, un burtu "N", ja nav līdzskaitāma.

39. Ziņas par visiem brīžiem, kad vēlētāji balsoja reģistrācijas aploksnēs šīs instrukcijas 34.2. apakšpunktā minēto iemeslu dēļ, ierakstāmas vēlēšanu gaitas žurnālā.

XI. Balsošanas speciālā kārtība

40. Vēlētājs var balsot tikai personiski, izņemot gadījumus, kas aprakstīti šajā nodaļā.

41. Ja vēlētājs fizisku traucējumu dēļ pats nevar izdarīt atzīmes vēlēšanu zīmē vai parakstīties balsotāju sarakstā, vēlētāja klātbūtnē pēc viņa norādījumiem atzīmes vēlēšanu zīmē izdara vai balsotāju sarakstā parakstās viņa ģimenes loceklis vai kāda cita persona, kurai vēlētājs uzticas, veicot par to papildus atzīmi balsotāju sarakstā. Uzticības persona var būt attiecīgās vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis vai izpildītājs, ja tā ir iepazinusies ar uzticības personas tiesībām un pienākumiem un rakstveidā apliecinājusi, ka neietekmēs un neizpaužīs vēlētāja balsojumu.

42. Ziņas par uzticības personu, kas balso vēlētāja vietā pēc viņa norādījumiem, ierakstāmas vēlēšanu gaitas žurnālā, norādot uzticības personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, kā arī vēlētāja vārdu, uzvārdu un kārtas numuru balsotāju sarakstā (veidots no balsotāju saraksta lapas numura un vēlētāja kārtas numura šajā lapā, piemēram, 9/24), kura vietā attiecīgā persona izdara atzīmes vai parakstās.

43. Ja pie ēkas, kur ierīkots vēlēšanu iecirknis, ieradies vēlētājs, kurš kustības traucējumu dēļ nespēj iekļūt vēlēšanu telpā, balsošanu organizē šādā kārtībā:

43.1. vēlētājs patstāvīgi vai ar uzticības personas palīdzību informē vēlēšanu iecirkņa komisiju par ierašanos;

43.2. vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs izraugās divas personas (vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi, izpildītāji) balsošanas organizēšanai un izsniedz viņiem reģistrācijas aploksni, kuru izmanto vēlēšanu aplokšnes nogādāšanai vēlēšanu iecirknī, viedierīci ar piekļuvi vēlētāju reģistram, balsotāju sarakstu, vēlēšanu aploksni un vēlēšanu zīmju komplektu. Ja šīs darbības tiek veiktas šīs instrukcijas 34. punktā minētajos gadījumos, papildus izsniedz vēl vienu reģistrācijas aploksni un veic citas darbības atbilstoši šīs instrukcijas X. nodaļai;

43.3. vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis pēc uzrādītā personu apliecinošā dokumenta pārbaudes, vai ieradusies persona ir balsstiesīga, un pārbauda, vai dokumentam nav beidzies derīguma termiņš;

43.4. vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis ar viedierīci nolasa personas apliecinošā dokumenta mašīnlasāmo zonu vai ieraksta ETVR vēlētāja personas kodu un pārbauda, ka personai ir tiesības balsot;

43.5. ja personai ir tiesības balsot, vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis ETVR izdara atzīmi par vēlētāja dalību vēlēšanās un balsotāju saraksta veidlapā ieraksta vēlētāja vārdu, uzvārdu un personas kodu;

43.6. vēlētājs parakstās balsotāju sarakstā par vēlēšanu aplokšnes un visu kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmju saņemšanu;

43.7. pēc tam vēlētājs saņem vēlēšanu zīmju komplektu un vēlēšanu aploksni;

43.8. vēlētājs vienatnē nobalso, izraudzīto vēlēšanu zīmi ieliek vēlēšanu aploksnē un šo aploksni aizlīmē;

43.9. vēlētāja sagatavoto vēlēšanu aploksni viņa klātbūtnē ieliek reģistrācijas aploksnē, kuru izmanto vēlēšanu aplokšnes nogādāšanai vēlēšanu iecirknī, un šo reģistrācijas aploksni aizlīmē;

43.10. atgriezušies vēlēšanu telpās, vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi nodod reģistrācijas aploksni vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājam, kurš vēlēšanu iecirkņa komisijas klātbūtnē to atver un izņemto vēlēšanu aploksni iemet vēlēšanu kastē un izmantoto reģistrācijas aploksni vēlēšanu aplokšnes nogādāšanai vēlēšanu iecirknī iznīcina;

43.11. vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi nodod balsotāju sarakstu vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājam;

43.12. balsošanā var būt klāt novērotāji;

43.13. ziņas par šo notikumu ierakstāmas vēlēšanu gaitas žurnālā.

XII. Vēlētāja izvēles izdarīšanas kārtība

44. Atsevišķā balsošanas nodalījumā vai aiz aizslietņa vēlētājs vienatnē izvēlas vienu vēlēšanu zīmi un veic šādas darbības:

44.1. var atstāt vēlēšanu zīmi negrozītu (bez atzīmēm);

44.2. ja īpaši atbalsta kāda kandidāta ievēlēšanu, izdara atzīmi “par” pretī kandidāta uzvārdam;

44.3. ja neatbalsta kāda kandidāta ievēlēšanu, izdara atzīmi “pret” pretī kandidāta uzvārdam.

45. Vēlēšanu aploksnē vēlētājs ieliek tikai vienu vēlēšanu zīmi, kas atbilst kandidātu sarakstam, par kuru viņš balso, un šo aploksnī aizlīmē.

46. Ja vēlētājs pirms vēlēšanu zīmes ielikšanas vēlēšanu aploksnē un šīs aploksnē aizlīmēšanas vēlēšanu zīmi ir sabojājis, vēlēšanu iecirkņa komisija viņam izsniedz jaunas visu pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes un atzīmē to balsotāju sarakstā rindā “Atzīmes par atkārtotu vēlēšanu zīmju un vēlēšanu aplokšņu izsniegšanu”. Turpat vēlētājs parakstās par jauna vēlēšanu zīmju komplekta saņemšanu. Iepriekš izsniegtās vēlēšanu zīmes paliek vēlētāja rīcībā. Atsevišķu vēlēšanu zīmju izsniegšana ir aizliegta.

47. Ja vēlētājs pirms vēlēšanu zīmes ielikšanas vēlēšanu aploksnē un šīs aploksnē aizlīmēšanas ir sabojājis vēlēšanu aploksni, vēlēšanu iecirkņa komisija viņam izsniedz jaunu vēlēšanu aploksni un atzīmē to balsotāju sarakstā rindā “Atzīmes par atkārtotu vēlēšanu zīmju un vēlēšanu aplokšņu izsniegšanu”. Turpat vēlētājs parakstās par jaunas vēlēšanu aploksnē saņemšanu. Sabojātā vēlēšanu aploksne nododama vēlēšanu iecirkņa komisijai. Atkārtoti izsniegtu vēlēšanu aplokšņu kopskaits ierakstāms vēlēšanu gaitas žurnālā.

48. Kad vēlētājs izdarījis savu izvēli un vienu vēlēšanu zīmi ielicis vēlēšanu aploksnē un šo aploksni aizlīmējis, viņš vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļa klātbūtnē iemet vēlēšanu aploksni vēlēšanu kastē.

49. Izejot no vēlēšanu iecirkņa, vēlētājs pēc savas izvēles pāri palikušās vēlēšanu zīmes var ņemt līdzi vai pie izejas no vēlēšanu telpas, kur vēlētājiem ir brīvi pieejamas visu kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes, atstāt vai paņemt jebkuru vēlēšanu zīmi.

XIII. Balsošana vēlētāju atrašanās vietā

50. Pieteikties balsošanai vēlētāju atrašanās vietā var šādas personas:

50.1. vēlētāji, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās un to aprūpētāji;

50.2. slimojošu personu aprūpētāji;

50.3. vēlētāji īslaicīgās aizturēšanas vietās.

51. Balsošanu vēlētāja atrašanās vietā var pieteikt vēlētājs, viņa pilnvarota persona vai aizgādnieks, iesniedzot vēlēšanu iecirkņa komisijai vēlēšanu iecirkņa darba laikā klātienē rakstveida iesniegumu par balsošanu vēlētāja atrašanās vietā (turpmāk – iesniegums). Ja nav iespējas iesniegt iesniegumu vēlēšanu iecirknī, to var iesniegt pašvaldības vēlēšanu komisijā, kas to ne vēlāk kā vēlēšanu dienā līdz pulksten 12 nodod vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājam.

52. Pēc iesnieguma saņemšanas vēlēšanu iecirkņa komisija veic šādas darbības:

52.1. pārliecinās ETVR, vai persona, par kuru iesniegts iesniegums par balsošanu vēlētajā atrašanās vietā, ir vēlētajs;

52.2. ja persona ir vēlētajs, bet iesniegumā norādītā adrese nav piekritīga attiecīgajam vēlēšanu iecirknim, iesniegumu pārsūta savai pašvaldības vēlēšanu komisijai;

52.3. vēlēšanu dienā pirms došanās uz konkrētā vēlētajā atrašanās vietu pārliecinās, vai vēlētajs nav nobalsojis. Ja atbilstoši ETVR informācijai vēlētajs jau ir nobalsojis vēlēšanu dienā, veic darbības atbilstoši šīs instrukcijas 32. punktam;

52.4. ja iesniegumu nepieņem, par atteikuma iemeslu informē iesniedzēju vai, ja tas nav iespējams, iesniegumā minēto personu.

53. Ja, izskatot iesniegumu, konstatē, ka vēlētajs jau pieteikts balsošanai viņa atrašanās vietā un iesniegumos norādītās adreses:

53.1. sakrīt — atkārtoto iesniegumu nepieņem;

53.2. nesakrīt — iepriekšējo iesniegumu anulē un, ja adrese piekritīga citam vēlēšanu iecirknim, rīkojas atbilstoši šīs instrukcijas 52.2. apakšpunktā noteiktajai kārtībai.

54. Balsošanu atrašanās vietā var organizēt tikai vēlēšanu dienā. Laikā, kamēr notiek balsošana atrašanās vietā, vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs nodrošina, ka vēlēšanu iecirknī balsošanu organizē ne mazāk kā triju komisijas locekļu sastāvā, no kuriem vismaz viens ir vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs.

55. Vēlēšanu iecirkņa komisija vēlēšanu dienā pēc pulksten 12.00 pieņemtos iesniegumus izpilda, ja iespējams ierasties vēlētajā atrašanās vietā līdz pulksten 20.00. Ja nav iespējams ierasties vēlētajā atrašanās vietā līdz pulksten 20.00, par to informē iesniedzēju vai, ja tas nav iespējams, iesniegumā minēto personu.

56. Ja pulksten 20.00 nav izpildīti visi vēlēšanu dienā līdz pulksten 12.00 pieņemtie iesniegumi, balsošanu vēlētajā atrašanās vietā turpina pēc pulksten 20.00 līdz visu šādu iesniegumu izpildei.

57. Balsošanas norise vēlētajā atrašanās vietā:

57.1. vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs izraugās divas personas (vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi, izpildītāji) balsošanas organizēšanai vēlētajā atrašanās vietā un izsniedz viņiem šīs instrukcijas 14. punktā noteiktajā kārtībā sagatavotu vēlēšanu kasti, viedierīci ar piekļuvi ETVR, balsotāju sarakstus vēlētajā atrašanās vietā, vēlēšanu aploksnes un vēlēšanu zīmju komplektus pēc pieteikumu skaita, kā arī rezervi gadījumam, ja vēlēšanu aploksne vai zīme tiek sabojāta, un ar vēlēšanu iecirkņa komisijas zīmogu apzīmogotas reģistrācijas aploksnes;

57.2. balsošanu vēlētajā atrašanās vietā organizē, nodrošinot aizklātību;

57.3. vēlētajī, kuri balso savā atrašanās vietā, ierakstāmi atsevišķā balsotāju sarakstā;

57.4. ja vēlētajā atrašanās vietā nav iespējams pārliecināties, ka ziņas par personu ir iekļautas ETVR un ka tajā jau nav izdarīta atzīme par šīs personas piedalīšanos attiecīgajās vēlēšanās, sazinās ar vēlēšanu iecirkņa komisiju. Ja tas nav iespējams, balsošanu organizē ar reģistrācijas aploksnēm. Balsotāju saraksta kreisā apmalē pie šāda vēlētajā kārtas numura atzīmē burtu "R", un reģistrācijas aploksnes iemet kopīgā vēlēšanu kastē.

58. Balsošanā vēlētajā atrašanās vietā var būt klāt novērotāji.

59. Atgriezušies no balsošanas vēlētajā atrašanās vietā:

59.1. vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi nodod vēlēšanu kasti vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājam, kurš vēlēšanu iecirkņa komisijas klātbūtnē nekavējoties aizzīmogo tās spraugu ar drošības plombu, kuras numurs ierakstāms vēlēšanu gaitas žurnālā. Vēlēšanu

iecirķņa komisijas priekšsēdētājs ļauj klātesošajiem novērotājiem pārbaudīt un pierakstīt vai nofotografēt vēlēšanu kastes aizzīmogojuma plombas numuru;

59.2. vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļi nodod balsotāju sarakstus, neizmantotās un sabojātās vēlēšanu aploksnes, reģistrācijas aploksnes un vēlēšanu zīmes;

59.3. ziņas par balsošanai vēlētāju atrašanās vietā pāri palikušām un sabojātām vēlēšanu aploksnēm ierakstāmas vēlēšanu gaitas žurnālā.

60. Ja vēlētāja iesniegums ir pieņemts, bet vēlētājs nav nobalsojis, tas ierakstāms vēlēšanu gaitas žurnālā, norādot, kādu iemeslu dēļ balsošana nav notikusi (piemēram, vēlētājs neatrodas mājās, jau nobalsojis vēlēšanu iecirknī u.tml.).

XIV. Sūdzības

61. Sūdzību par vēlēšanu norisi vēlētāji var iesniegt vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājam. Sūdzību par vēlēšanu norisi izskata nekavējoties un sniedz atbildi sūdzības iesniedzējam. Sūdzības un atbildes saturu ieraksta vēlēšanu gaitas žurnālā.

62. Ja sūdzības iesniedzēju atbilde neapmierina, vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētājs viņu informē par tiesībām apstrīdēt vēlēšanu iecirkņa komisijas rīcību attiecīgajā pašvaldības vēlēšanu komisijā.

XV. Noslēguma jautājums

63. Atzīt par spēku zaudējušu Centrālās vēlēšanu komisijas Vēlēšanu iecirkņa komisijas darbības instrukciju Saeimas vēlēšanās, kas apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 2022. gada 7. jūlija lēmumu Nr. 21, un Centrālās vēlēšanu komisijas Instrukciju par balss nodošanu glabāšanā Saeimas vēlēšanās, kas apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 2022. gada 26. maija lēmumu Nr. 16 un grozīta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 2022. gada 13. jūlija lēmumu Nr. 28.

Centrālās vēlēšanu komisijas
priekšsēdētājs

Māris Zviedris

Centrālās vēlēšanu komisijas
sekretārs

Ritvars Eglājs

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU**